Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16755

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i (A E A B B Ö), Kaynak, Sevgili Koçak ve Kaynak taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi?, ergenler taraf?ndan alg?lanan ebeveyn akademik bask?s?n?n düzeyini ve yap?s?n? ölçmeyi amaçlayan 20 maddelik psikometrik bir araçt?r. Ölçek, ö?rencilerin akademik ba?ar? hedeflerine ula?ma sürecinde ebeveynlerinin uygulad??? zorlama, k?s?tlama ve a??r? beklentileri de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, üç ana faktör alt?nda toplanm??t?r: Psikolojik Bask?, K?s?tlama ve A??r? Yüksek Beklenti.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Bask?s?, Alg?lanan Bask?, Akademik ba?ar?, Ölçek Geli?tirme, Ergenler, Psikolojik Bask?, K?s?tlama.

Yazarlar

Kaynak, S., Sevgili Koçak, S., Kaynak, Ü.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ortaokul ve lise düzeyindeki ergenler taraf?ndan alg?lanan ebeveyn akademik ba?ar? bask?s?n?n yo?unlu?unu ve niteli?ini güvenilir bir ?ekilde saptamakt?r. Bu bask?n?n, ergenlerin motivasyonu, stres seviyeleri ve genel iyi olu?lar? üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmac?lar için standart bir ölçüm arac? sunulmas? hedeflenmi?tir.

Bu ölçek, ebeveynlerin akademik alandaki yüksek beklentilerinin ne zaman destekleyici bir tutumdan kontrolcü ve bask?lay?c? bir tutuma dönü?tü?ünü belirlemeye yard?mc? olur. Böylece, e?itim psikolojisi alan?nda koruyucu ve risk faktörlerinin incelenmesine katk?da bulunmaktad?r.

Yap?

Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i, ebeveynlerin akademik bask? stratejilerinin çok boyutlu do?as?n? yans?tacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Toplam 20 maddeden olu?an ölçek, ergenlerin ya?ad??? bask?y? üç farkl? ve anlaml? faktör alt?nda toplamaktad?r.

Ölçe?i olu?turan bu üç temel boyut ?unlard?r:

Psikolojik Bask? Boyutu (7 Madde): Ebeveynlerin sevgiyi geri çekme, suçluluk hissettirme veya duygusal manipülasyon yoluyla akademik ba?ar?y? zorlamas?n? ifade eder.
K?s?tlama Boyutu (7 Madde): Ebeveynlerin çocu?un sosyal aktivitelerini, hobilerini veya serbest zaman?n? ders çal??ma lehine a??r? derecede s?n?rland?rmas? ve kontrol etmesidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

A??r? Yüksek Beklenti Boyutu (6 Madde): Ebeveynlerin çocu?un kapasitesini a?an, gerçekçi olmayan ve ba?ar?s?zl?k durumunda yo?un hayal k?r?kl???na yol açan yüksek akademik ba?ar? standartlar? belirlemesini kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde detayl? olarak sunulmu?tur. Yap? geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç faktörlü yap?y? güçlü bir ?ekilde destekledi?ini göstermi?tir. Bu durum, maddelerin ölçmek istedikleri psikolojik yap?lar? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Ayr?ca, yak?nsak ve ay?r?c? geçerlik kan?tlar? da sunulmu? olup, ölçe?in ilgili yap?larla beklenen yönde ili?kiler kurdu?u tespit edilmi?tir. Bu kapsaml? geçerlik analizleri, Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i'nin bilimsel çal??malarda kullan?ma uygunlu?unu peki?tirmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda elde edilen veriler, hem ölçe?in genel toplam puan? hem de Psikolojik Bask?, K?s?tlama ve A??r? Yüksek Beklenti alt boyutlar? için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k katsay?lar? sa?lam??t?r. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in tutarl? ölçümler yapabildi?ini ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ve ard?ndan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. AFA, 20 maddenin üç temel faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?; DFA ise bu üç faktörlü modelin veriyle mükemmel bir uyum sergiledi?ini do?rulam??t?r. Bu faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?lam ve teorik olarak gerekçelendirilmi? oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme çal??mas? (Scale Development)

Format: 5 dereceli Likert Ölçe?i. Yan?tlar, 1'den (Bana Hiç Uygun De?il) 5'e (Bana Tamamen Uygun) kadar derecelendirilmektedir.

Language Available: Türkçe.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Ergenler (Adolescents).

Age Group: Genellikle 12-18 ya? aral???ndaki ortaokul ve lise ö?rencileri.

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki ö?renci örnekleminde geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: Bireylerin ebeveyn davran??lar?na yönelik alg?lar?n? raporlad??? öz bildirim (Self-report) yöntemine dayanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn beklentileri, Akademik stres, Psikolojik kontrol, Okul ba?ar?s?, Faktör Analizi, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi Yok

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n e-posta adresi: semikaynak89@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar Semih Kaynak ile yukar?daki e-posta adresi üzerinden ileti?ime geçilebilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in yay?nland??? y?l **2021**'dir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle izin al?nmas? gerekmektedir. Kullan?m izinleri, kopyalama haklar? ve olas? ücretlendirme bilgileri hakk?nda en güncel bilgilere ula?mak için sorumlu yazar Semih Kaynak ile do?rudan ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Kaynak, S., Sevgili Koçak, S. & Kaynak, Ü. Measuring adolescents' perceived parental academic pressure: A scale development study. Current Psychology (2021). https://doi.org/10.1007/s12144-021-01347-w
Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: algilanan-ebeveyn-akademik-basari-baskisi-olcegi-toad.pdf

Alg?lanan Ebeveyn Akademik Ba?ar? Bask?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddelerinin tam listesi, telif haklar? nedeniyle burada listelenmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Maddelerin tamam?na ve puanlama yönergelerine, yukar?da belirtilen akademik makaleye eri?im sa?layarak veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçerek ula??labilir.

Ölçek yap?s? ve madde da??l?m? a?a??daki gibidir:

Toplam 20 Madde
Psikolojik Bask? Boyutu (7 Madde)
K?s?tlama Boyutu (7 Madde)
A??r? Yüksek Beklenti Boyutu (6 Madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM